

A kurzus célja kettős. Egyfelől, a szemeszter első felében megismerteti a központi egyházkormányzat bonyolult modern kori rendszerével: működésével, kompetenciakörével, fejlődésével, szembesülésével a 19–20 század kihívásaival (liberalizmus, diktatúrák). A hallgatók történeti tájékozódási és értékelő képességeiket, készségeiket idegen nyelvű szakirodalom felhasználásával *correferatum* tartása keretében fejleszthetik. Távlatosan indítást kaphatnak későbbi, tutoriális vezetésű vatikáni levéltári kutatások folytatására. Másfelől a tárgy külön hangsúlyt fektet a lokális egységek vizsgálatára, vagyis dichotóm megközelítésben igyekszik a történeti komplexitás (itt: univerzalitás és partikularitás) érzékeltetésére. A szemeszter második fele a központ után a rendes egyházszerkezet végpontját, a plébániákat: működésüket, a rájuk vonatkozó forrástípusokat vizsgálja. Az érdeklődő hallgatók e vonatkozásban is alapozást nyerhetnek vonatkozó kutatások tutoriális irányítású folytatására.

A 3-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, oldalak, ISBN)

Kötelező irodalom:

GERGELY Jenő, *A pápaság története*, Budapest, Kossuth, 1999, ISBN 963-09-4105-8

SZUROMI Szabolcs Anzelm, *Egyházi intézménytörténet*, Budapest, Szent István Társulat, 2003, ISBN 963-361-433-3

VANYÓ Tihamér, *A plébánia-történetírás módszertana*, Budapest, Stephaneum Nyomda és Könyvkiadó, 1941

Ajánlott irodalom:

DEL RE, Niccolò, *La Curia Romana. Lineamenti storico-giuridici*, Città del Vaticano, Libreria editrice vaticana, 1998, ISBN 88-209-2398-X

TUSOR Péter, *Magyar történeti kutatások a Vatikánban*, Budapest–Róma, Pázmány Péter Katolikus Egyetem Egyháztörténeti Kutatócsoport, 2004, ISBN 963-9296-91-0